

8 порад, що робити, якщо діти грають у жорстокі ігри рекомендації для батьків.

Якщо ви помітили, як діти грають у жорстокі ігри, під час або в результаті яких гравців б'ють чи ображають, точно не працюватимуть жорсткі заборони (“Не грайте в цю гру!”), обезцінювання (“Та що ви робите?”, “Це дурна гра й дурний фільм, у якому це показували”), ігнорування (“Якщо будеш грати в це, я з тобою не розмовлятиму”). Як наслідок, дитина робитиме все те саме (гратиме в жорстокі ігри чи дивитиметься жорстокі фільми), але таємно. До того ж із бажанням помститися дорослим за заборону.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ДИТИНА ГРАЄ В ЖОРСТОКІ ІГРИ

Нещодавно протягом кількох днів у 90 країнах одночасно став популярним серіал “Гра в кальмара”. Серіал розповідає про групу людей, яким потрібні гроші і які погоджуються грати в дитячі ігри. Однак тих, хто програють, убивають.

Попри те, що фільм можна дивитися з 18 років, діти підхопили подібну гру. 5 жовтня директорка школи в Бельгії написала пост у Facebook про те, що діти грають у “Гру в кальмара” в школі й б'ють одне одного.

Що робити в подібних випадках:

1. Треба з'ясувати й розрізнити, чи справді небезпечна гра й що саме небезпечно в грі, у яку грають діти. Можливо, це просто гра, яку вони запозичили з фільму, але без небезпечних наслідків.

“Дорослі часто вводять беззмістовні заборони, бо не знають, що робити. Насамперед треба спокійно запитати дітей: “Що це?”, “У що ви граєте?”, “Які правила?”. Адже ігри з фільму “Гра в кальмара” – це відомі дитячі ігри. Наприклад, у першій грі “Тихіше їдеш – далі будеш” нічого жажливого немає. Інша справа – як наслідки гри інтерпретують у фільмі: програвших вбивають. Якщо діти грають і в них є потреба в результаті бити одне одного – саме це погано”, – говорить психологиня.

2. Якщо після наших досліджень дитяча гра справді виявилася жорстокою, можна застосувати правило “все, що ми не можемо заборонити, можна очолити”. Так, треба дати можливість розвиватися іграм у тому напрямі, у якому ми хотіли б.

Тоді дорослі можуть контролювати те, що відбувається: ввести свої правила, обмеження, ставлення до тих, хто програли та виграли.

Це можуть робити вчителі в школі. До того ж вони можуть додавати “покарання” й нагороди, що стосуються навчання. Наприклад, той, хто програв, писатиме зайву самостійну роботу. Тобто дорослі мають запропонувати дітям щось натомість. Так діти реалізовуватимуть свій азарт.

“Найстрашніше для дорослих – втратити контроль. Коли вони втрачають його, стає страшно й з'являється бажання забороняти. Забороняти не варто й неможливо. Тоді гра просто перейде в “підпілля”, – пояснює Катерина.

3. Якщо дорослі помітили прояви жорстокості, це треба відразу зупинити й обговорити. Мовляв, фільм – це фільм, це мистецтво. Реальність – інша, ми не хочемо, щоби хтось помер, а те, у що ви граєте, – небезпечно.

4. Треба визначити правила безпеки.

5. Можна запропонувати альтернативні ігри. Наприклад, показати, у що грали ви, коли були дітьми.

“Натомість можна пограти у “Вибивало”. У такій грі дитина реалізуватиме свою агресію, водночас це досить безпечна гра без наслідків. Загалом ігри з м'ячем дуже добре “відіграють” агресію. М'яч – це суб'єкт, який не псується від агресії, а, навпаки, покращує свої якості: летить, стрибає. Також підходять настільний теніс і баскетбол”. Тож якщо вчитель помічає за дітьми жорстокі ігри, він може поділитися ситуацією з учителем фізкультури й запропонувати пограти в альтернативні ігри з ними. Учителі фізкультури мали б знатися на іграх, під час яких можна виплеснути агресію: вони дозволяють перестрибувати через когось, грати в м'яча. Тобто є можливість поштовхатися в безпечному форматі під наглядом дорослого.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ЖОРСТОКІ ФІЛЬМИ ВМИТЬ СТАЮТЬ ПОПУЛЯРНИМИ

Психологиня пояснює, що неможливо вберегти дітей від контенту, що вмиць стає популярним і про який говорять усі. Так чи інакше вони захочуть “торкнутися” його, інакше відчуватимуть себе білими воронами.

Дорослі мають обговорювати з дітьми вікові обмеження. Мовляв, бачиш, тут стоїть знак “16+”, отже – таке кіно можуть дивитися люди від 16 років.

Утім, ми маємо сказати: “Якщо ти дуже хочеш це подивитися, давай подивимося разом”.

“Це – про співпрацю, можливість домовлятися з дітьми. Діти з величезним задоволенням дивляться фільми разом зі своїми батьками. Однак, на жаль, вони їм дуже рідко пропонують робити це разом. І тому вони знаходять, з ким їх дивитися”, – каже Катерина Гольцберг.

Натомість, якщо ви дивитеся фільм чи серіал разом, є можливість обговорити, що це, чому так трапилось, дії героїв і їхні почуття, мотиви, морально-етичні моменти, чому люди це роблять, які цілі.

“Припустимо, головний герой у “Грі в кальмара” має допомогти мамі, тоді можна поговорити з дитиною про те, що було б, якби його таки вбили, як почувала б себе мама. А багато людей програли – і в них також залишилися матері. Таке кіно – це привід обговорювати такі речі з дітьми, а не протистояти, мовляв, не дивися це”.

Питання до тих, хто виставляють такі фільми у вільний доступ, адже так вони стають доступними дітям. Утім, у сучасному світі складно вибудувати жорсткі обмеження.

Тобто, якщо ви бачите, що фільм чи будь-який інший творчий продукт нашумів у світі, він жорстокий чи має інші суперечливі питання, треба розуміти, що дітей точно тягнутиме його переглянути. Тому краще випередити наслідки: подивитися цей фільм, гру, відео чи інший продукт разом із дитиною.

У старшому віці діти не завжди хочуть дивитися фільми чи відео з дорослими. Наприклад, серіал “Сексуальна освіта” дуже незручно дивитися з батьками. Тоді треба подивитися фільм, відео чи серіал окремо. А потім обговорити те, що хвилює підлітка. Обговорювати фільм із дитиною треба, маючи розуміння, що там було.

ДО ЧОГО ПРИЗВОДИТЬ ЖОРСТОКІСТЬ І ПРО ЩО ЦЕ ГОВОРИТЬ

Психологиня пояснює, що від жорстокої гри відмовлятимуться діти, якщо вони менш азартні чи їх це лякає. Але не можна проводити пряму кореляцію між тим, що діти погоджуватимуться на жорстокі ігри, і що в них відбувається вдома. Тим не менше, діти, у яких удома переважають жорстокі й насильницькі методи виховання, швидше включаються в такі ігри, не дивляться на думку дорослих і авторитет.

До того ж у дітей із сімей, де їх б'ють і де є булінг, більше шансів стати й жертвою, й агресором. Так, ігри накладаються на сімейну ситуацію, у якій уже є насилля.

“Тут важливий психотип людини і її схильність грати в більш жорстокі ігри. Звісно, це може перетворити людину на насильника, а може й не перетворити. Можливо, вона “відіграє” цю свою потребу бути жорстокою.

Натомість багато залежить від подальших кроків. Куди це приведе? Якщо це маленька дитина й ми схвалюємо насилля, наприклад, б'ючи її у відповідь, то це може перетворитися на травму. Якщо ми “гасимо” насилля, намагаючись запропонувати нормальні методи відігравання агресії, то нічого страшного, найімовірніше, не буде – просто це треба тримати під контролем”

Як іноді схильність до жорстокості виливається в серйозні наслідки. Наприклад, в агресію, спрямовану на себе, у ризиковані дії, на кшталт руфінгу (коли діти стрибають дахами) і зацепінгу (ходять дахами потягів) або в селф-харм (ріжуть собі шкіру, залишаючи шрами), який нині дуже популярний серед дівчат.

Шановні батьки, звертайте увагу чим цікавляться ваші діти та комунікуйте з ними на різні теми. Створюйте атмосферу довіри та доброзичливого ставлення в сім'ї.

Інтернет ресурс